

Kadernota 2019

Gemeente Dronten
Versie: Definitief
Besluitvorming
College: 8 mei 2018
Raad: 5 juli 2018

Inhoudsopgave

Aanbiedingsnota.....	4
Algemeen.....	4
Financieel perspectief	4
InterBestuurlijk Programma (IBP)	4
Risicoparagraaf	5
Nieuwe investering.....	6
Gemeentelijke belastingen en tarieven	6
Vermogenspositie.....	7
Tot slot.....	8
Toelichting per programma.....	9
Programma 0. Bestuur en ondersteuning.....	10
0.4 Overhead	10
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds.....	12
0.8 Overige baten en lasten	13
Programma 1. Veiligheid	14
1.1 Crisisbeheersing en brandweer.....	14
1.2 Openbare orde en veiligheid.....	14
Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat.....	15
2.1 Verkeer en vervoer.....	15
Programma 3. Economie	16
3.1 Economische ontwikkeling	16
Programma 4. Onderwijs.....	19
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie	20
Programma 6. Sociaal Domein	21
6.4 Begeleide participatie.....	21
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	22
Programma 7. Volksgezondheid en milieu.....	24
7.4 Milieubeheer	24
Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	25
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	25
8.3 Wonen en bouwen.....	25
Bijlage 1 Financiële effecten per programma/taakveld	26
Bijlage 2 Wensen	30

Aanbiedingsnota

Algemeen

De kadernota 2019 schets de hoofdlijnen van het beleid voor het jaar 2019 als voorbereiding op de begroting 2019.

De belangrijkste financiële ontwikkelingen en risico's zijn opgenomen. Bij het definitief opstellen van de begroting 2019 kunnen bijstellingen nog wel financiële ruimte vragen.

In een aparte bijlage wordt een wensenlijst gepresenteerd.

Plaatsing op de wensenlijst wil zeggen dat deze niet in de telling zijn meegenomen, maar wel als aparte bijlage worden meegezonden, zodat een gedegen afweging kan worden gemaakt. Bij behandeling door de raad zijn bijvoorbeeld ook de ambities uit de coalitieakkoord bekend en wellicht ook het raads-programma. Deze wensen kunnen dan worden meegewogen.

Financieel perspectief

In deze kadernota presenteren we een begrotingsbeeld wat voor de jaren 2021 en 2022 structureel sluitend is. Bij de vaststelling van de jaarstukken 2017 zal voorgesteld worden om een reserve sociaal domein te vormen van € 5.000.000. Voor het jaar 2019 en 2020 kan er een bedrag van respectievelijk € 2.900.000 en € 1.900.000 worden onttrokken uit deze reserve, waardoor we de negatieve saldi voor deze begrotingsjaren kunnen opvangen. In onderstaande tabel "kadernota 2019 structureel financieel perspectief 2019-2022" is dit te lezen.

Als kanttekening dient vermeldt te worden dat 2 grote projecten niet zijn meegenomen bij de opstelling van deze kadernota; Enerzijds betreft dit het project "aanpak van de Zuid en reconstructie Walvisstraat" en anderzijds het project "huisvesting gemeentehuis". Voor deze 2 projecten volgen in 2018 aparte raadsvoorstellen.

InterBestuurlijk Programma (IBP)

Het kabinet Rutte III staat voor een aantal urgente maatschappelijke opgaven met een wederzijdse afhankelijkheid tussen de verschillende overheidslagen. De vervlechting tussen die opgaven vraagt om samenwerking.

Op 14 februari 2018 hebben het kabinet, VNG, IPO en Unie van Waterschappen een InterBestuurlijk Programma (IBP) afgesproken, genaamd "Samen meer bereiken".

Hierbij hebben alle overheden afgesproken dat zij zich zullen inzetten voor de maatschappelijke opgaven. De rijksoverheid heeft hiervoor accres en andere middelen (IU/DU, enveloppen) beschikbaar gesteld in het gemeentefonds.

De Maartcirculaire 2018 geeft hierdoor voor de gemeente Dronten een positief beeld met betrekking tot de budgettaire ruimte voor de komende jaren. Bij deze positieve financiële uitgangspunten gaat het kabinet er wel vanuit dat gemeenten vanuit eigen middelen een bijdrage zullen leveren en de tekorten in het sociaal domein oplossen.

Om hieraan te kunnen voldoen is het voorstel om van de positieve uitkomst gedeeltelijk een stelpost IBP op te nemen, volgens onderstaande tabel, ten behoeve van investeringen in o.a. het Sociaal Domein.

Financieel effect	2019	2020	2021	2022
Stelpost IBP	-1.000.000	-1.500.000	-1.500.000	-2.000.000

Via een aparte raadsinformatiebrief bent u inmiddels nader geïnformeerd over de uitkomsten van de Maartcirculaire 2018.

Kadernota 2019	2019	2020	2021	2022
Stand na vaststellen Begroting 2018/ Slotrapportage 2017	-381.811	-937.652	612.111	638.111
Waarvan incidentele lasten	1.170.000	1.647.000	26.000	0
Stand structureel begrotingsresultaat na Slotrapportage 2017	788.189	709.348	638.111	638.111
Vastgestelde raadsbesluiten na Slotrapportage 2017:				
- Amendementen Programmabegroting 2018	104.600	22.866	36.133	126.133
- Klimaatbeleidsplan	-205.000	-205.000	-205.000	-205.000
- Openbare verlichting	475.554	429.818	456.845	456.845
- Sportbeleid 2018-2021	-47.000	-47.000	-47.000	-47.000
- MFG2 Biddinghuizen	-32.693	-12.179	-14.237	-14.237
Waarvan incidentele lasten	150.000	230.000	215.000	125.000
Stand structureel begrotingsresultaat na Slotrapportage 2017 + besluitvorming (Dec 17-Mrt 18)	1.233.650	1.127.853	1.079.852	1.079.852
Kadernota 2019				
<u>A. Beleidsvoornemens</u>				
1. Collegeprogramma 2014-2018	0	0	0	0
2. Nieuw beleid, overig	-234.000	-90.000	-90.000	-40.000
<u>B. Wettelijke verplichtingen</u>				
1. Autonome ontwikkelingen, niet beïnvloedbaar	0	0	0	0
2. Autonome ontwikkelingen, deels beïnvloedbaar, wettelijke verplichtingen opgelegd door overheid	-3.084.000	-2.084.000	-1.184.000	-984.000
<u>C. Bedrijfsvoering</u>				
1. Gemeente Dronten	-419.033	153.967	1.208.967	1.780.967
2. Verbonden partijen (alleen financiële ontwikkelingen)	-102.000	-102.000	-102.000	-102.000
<u>D. Technische wijzigingen</u>	0	0	0	0
Waarvan incidentele lasten	389.000	240.000	50.000	0
Stand structureel begrotingsresultaat na vaststelling Kadernota 2019	-2.216.383	-754.180	962.819	1.734.819
Onttrekking uit (nieuw te vormen) reserve Sociaal Domein (SD)	2.900.000	1.900.000	0	0
Stand na vaststelling kadernota 2019, inclusief onttrekking reserve SD	683.617	1.145.820	962.819	1.734.819

Risicoparagraaf

Een aantal wetswijzigingen zorgt voor negatieve financiële effecten bij onze begroting. Het gedeelte dat bekend is hebben we doorgerekend in deze kadernota. Het deel dat we nu niet exact kunnen inschatten wordt in de risicoparagraaf bij de begroting 2019 opgenomen. Het gaat hier om:

- Aanbesteding ICT-beheer transitiekosten (zie hoofdstuk 0);
- Verhoging jaarlijkse kosten ICT (zie hoofdstuk 0).

Nieuwe investering

Er wordt één nieuwe investering voorgesteld in deze kadernota, te weten:

- Programma 2, een investering van € 340.000 voor de calamiteitenroute evenementen Spijkweg.

Gemeentelijke belastingen en tarieven

De loon- en prijscompensatie 2019 zal worden doorgevoerd bij de opstelling van de begroting 2019-2022 op basis van de uitkomsten van de Mei-circulaire 2018. Voor 2019 is dit naar verwachting een percentage van 1,6%. De tarieven zullen in 2019 ten opzichte van 2018 met dit percentage stijgen.

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

Het OZB-tarief wordt naast een eventuele opbrengstenstijging (of daling) gecorrigeerd met de ontwikkeling van de WOZ-waarde. Op basis van de landelijke trends in de afgelopen jaren is de WOZ-waarde waarschijnlijk (licht) gestegen hetgeen betekent dat het tarief (exclusief de opbrengststijging) daardoor omlaag kan worden bijgesteld. Mogelijke complicerende factor is dat de WOZ-waarde ook een element is voor de bepaling van de algemene uitkering. Of dit een positief of negatief effect is, is op dit moment niet bekend want afhankelijk van de ontwikkeling van de woningwaarde voor geheel Nederland. Uitgaande van gelijkblijvende WOZ-waarden in 2019 ontwikkelen de tarieven zich als volgt:

Tarieven Onroerend zaakbelasting (OZB)	2015	2016	2017	2018	2019
Gebruikersbelasting	0.1988%	0.1763%	0.1547%	0.1558%	0.1583%
Eigenarenbelasting:					
- dient in hoofdzaak tot woning	0.1677%	0.1666%	0.1658%	0.1670%	0.1697%
- dient niet in hoofdzaak tot woning	0.2223%	0.2141%	0.2218%	0.2234%	0.2270%

Afvalstoffenheffing

Onze verwachting is dat, met de huidige inzichten en marktontwikkelingen, de tarieven van de afvalstoffenheffing gelijk kunnen blijven. We houden alleen rekening met 1,6% stijging voor loon- en prijscompensatie.

Rioolheffing

Het GRP is vorig jaar geactualiseerd en geeft aan dat het tarief in 2019 kan worden bijgesteld met 1,6% stijging voor loon- en prijscompensatie.

Tarief rioolheffing	2015	2016	2017	2018	2019
Rioolheffing	139,80	139,80	125,90	126,78	128,81

Grafrechten

Uitgaande van een stabilisatie van de opbrengsten bij gelijkblijvende mate van kostendekkendheid zullen de meest voorkomende begraafrechten in 2019 zijn:

Tarieven begraafrechten	2015	2016	2017	2018	2019
Begraafrecht	809,00	820,00	826,00	831,00	844,00
Begraafplaatsrecht	1.334,00	1.352,00	1.361,00	1.371,00	1.393,00
Grafrecht 20 jaar	880,00	892,00	898,00	904,00	918,00
Aanleg grafkelder	974,00	988,00	995,00	1.002,00	1.018,00

(Water)toeristenbelasting

Het tarief voor toeristenbelasting is sinds 2012 € 0,95 per persoon per overnachting. De ontwikkeling is afhankelijk van volumegroei. Dit monitoren we op basis van de aangiften in 2016. Indien de volumegroei in opbrengst niet gehaald wordt dan zal de hoogte van het tarief toeristenbelasting afgeleid worden van de door de gemeente geraamde opbrengst 2017 in de begroting 2017. Uitgaande van gelijkblijvende omstandigheden en 1,6% stijging voor loon- en prijscompensatie zou het tarief in 2019 € 0,98 per persoon per overnachting moeten worden. Gezien de lopende afspraken met de ondernemers is het voorstel om dit tarief op € 0,95 te handhaven.

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven over de waarde van de woning/stacaravan. Afhankelijk van de economische waarde van het object bedraagt de in 2019 te betalen belasting tussen € 135 en € 624.

Tarieven Forensenbelasting	2015	2016	2017	2018	2019
Minimaal per object	129,00	131,00	132,00	133,00	135,00
Maximaal per object	598,00	606,00	610,00	614,00	624,00

Hondenbelasting

Met een compensatie van 1,6% voor lonen en prijzen ontstaat het volgende trendbeeld:

Tarieven Hondenbelasting	2015	2016	2017	2018	2019
1e hond	64,80	65,70	66,20	66,66	67,73
volgende hond	109,20	110,70	111,50	112,28	114,08
hondenkennel	285,60	289,60	291,60	293,64	298,34

Precario- en reclamebelasting en overige leges en tarieven

Voor de precario geldt dat er in februari 2016 een wetsvoorstel is ingediend. Gemeenten die deze belasting nog niet kennen, mogen deze niet meer invoeren. Gemeenten die deze belasting al wel hebben mogen deze niet meer verhogen en moeten deze vanaf 2018 in tien jaarlijkse stappen geheel afbouwen. Gemeenten krijgen maximaal vijf jaar (tot 1 januari 2022) de tijd om de effecten van hun inkomensderving op te vangen. Het overgangsrecht geldt alleen voor gemeenten die in 2015 precariobelasting hebben geheven. Gemeenten mogen maximaal het tarief in rekening brengen dat gold op 10 februari 2016, de datum waarop minister Plasterk het wetsvoorstel aankondigde. De minister wil daarmee voorkomen dat de tarieven en het aantal gemeenten dat precario heft verder stijgt.

Voor de reclamebelasting en overige leges en tarieven geldt het uitgangspunt van 1,6% loon- en prijscompensatie. Naar verwachting betekent dit dat we voor deze tarieven onder wettelijk voorgeschreven tarieven zullen blijven.

Vermogenspositie

Onze reserve- ofwel vermogenspositie bestaat uit de algemene reserves en de bestemmingsreserves van de gemeente.

Het totale vermogen eind 2017 bedraagt € 93 miljoen (afgerond):

- Algemene reserve € 58 miljoen
- Bestemmingsreserves € 35 miljoen

De ratio weerstandsvermogen voor het jaar 2017 bedraagt 5,8. Dit betekent dat de gemeente Dronten over een vermogenspositie beschikt die als uitstekend wordt beoordeeld.(conform de waarderingstabel van de NAR)

We beschikken over een uitstekende buffer om financiële risico's éénmalig af te dekken. Voor de begroting 2019 is het niet nodig om extra bezuinigingsmaatregelen te treffen.

Tot slot

Dit is de eerste kadernota die ons college in deze raadsperiode aan uw raad aanbiedt. Wij vertrouwen erop dat u met deze kadernota een goed besluit kunt nemen voor het komende jaar.

Dronten, 8 Mei 2018

Het college van Dronten,

drs. T. van Lenthe
secretaris

mr. A.B.L. de Jonge
burgemeester

Toelichting per programma

Programma 0. Bestuur en ondersteuning

0.4 Overhead

Welkom nieuwe inwoners (15.000 structureel)

Om ervoor te zorgen dat nieuwe inwoners zich echt welkom voelen in onze gemeente hebben we afgelopen jaar voor het eerst een bijeenkomst voor nieuwe inwoners georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst in het gemeentehuis werden ze hartelijk welkom geheten door de burgemeester en waren collegeleden, raadsleden en ambtenaren aanwezig om hen te informeren over wat de gemeente voor hen kan betekenen onder het genot van een hapje en een drankje. Voor elke inwoners was er een welkomstpakketje bestaande uit enkele streekproducten en een Pas van Dronten. Jaarlijks verwelkomen we 1.200 nieuwe inwoners. We organiseren twee keer per jaar een bijeenkomst. Niet alle nieuwe inwoners komen naar de bijeenkomst. Wel is er voor ieder van hen een Pas van Dronten met een tegoed van € 10.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
Welkom nieuwe inwoners	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000

0,35 fte Citymarketing SEA Groep Wervingskracht (€ 30.000 structureel)

Met de uitvoering van de economische visie 2015 zijn vijf kerngroepen actief om de relevante thema's te borgen en om initiatieven in de samenleving de ruimte te geven. De gemeente heeft daarbij de rol van actieve partner en regisseur.

In de kadernota 2017 is voorgesteld *SEA-werkgroep Wervingskracht* te versterken en dat dat wellicht leidt tot het onderbrengen van citymarketing in een 'stichting'.

Met het Jaarprogramma Dronten promotie 2018 heeft het college, vooruitlopend op het meerjarenprogramma, vastgesteld dat het op afstand zetten van citymarketing geen doel is op zich. Het programma ziet er op dat het mogelijk op afstand zetten het vervolg wordt van een natuurlijk proces. Het programma wil bovendien aansluiten op de opbrengst van de contacten en bijeenkomsten, die er hebben plaatsgevonden in de aanloop naar het ingezette programma van 2017. De focus van de gemeentelijke inbreng komt met name te liggen in het bewaken van de samenhang van de vervlochten en ontvlochten factoren.

In 2018 is ingezet op het ondersteunen van een vernieuwde SEA Groep Wervingskracht. Voor deze SEA Groep wordt € 30.000 per jaar gevraagd voor personele ondersteuning.

Onderwerp	2019	2020	2021	2022
0,35 fte Ondersteuning SEA Groep Wervingskracht	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000

1,2 fte zijnde 1 fte Inkoopadviseur en 0,2 fte medewerker ondersteuning (structureel € 92.200)

Wij spannen ons continu in voor een verdere professionalisering van onze inkoopfunctie. De nieuwe aanbestedingswet, de wijziging van de drempelbedragen voor Europese aanbestedingen en opmerkingen en aanbevelingen van de accountant waren aanleiding voor het opstellen van een inkoopverbeterplan en een nieuw, geactualiseerd inkoopbeleid. Deze zijn in het najaar van 2017 door het college vastgesteld. Het verbeterplan wordt in 2018 verder uitgevoerd. Hiermee zijn de kaders volgens de nieuwe aanbestedingswet opnieuw vastgesteld. We voldoen hiermee aan de maatschappelijke verwachting dat een professionele gemeentelijke organisatie doelmatig inkoopt en aanbesteedt. Daarnaast voldoet de inkoopfunctie aan de eisen van Europese en nationale wetgeving.

Ter verbetering en borging van een professionele inkooporganisatie is het noodzakelijk om de inkoopfunctie structureel uit te breiden met een fulltime senior inkoopadviseur en 0,2 fte voor uitbreiding van de uren van de huidige medewerker inkoop en

contractbeheer. Op dit moment huurt de afdeling vanuit tijdelijke ruimte een senior en medior inkoop adviseur in. Tevens worden vanuit de tijdelijke ruimte de extra uren van de medewerker inkoop en contractbeheer betaald.

De huidige, vaste formatie van het inkoopteam is met slechts 0,6 fte medior inkoopadviseur en 0,6 fte medewerker inkoop en contractbeheer ontoereikend voor een organisatie met de omvang van de gemeente Dronten:

1. De jaarlijkse inkoopuitgaven bedragen ca. € 72 mln. Dit rechtvaardigt minimaal 2 fte inkoopadviseur;
2. Door de decentralisatie van taken sociaal domein is de vraag naar specialistische inkoopkennis en capaciteit fors toegenomen. Sinds de decentralisatie is het inkoopvolume verdubbeld van € 1000 naar € 2.000 per inwoner per jaar;
3. De aanbestedingswet is recent flink aangescherpt. Zo moet alle externe inhuur - voorheen vallend onder een licht aanbestedingsregime - Europees aanbesteed worden. Dit betekent 2 à 3 additionele Europese aanbestedingen per jaar;
4. Het op orde brengen en houden van inkoopdossiers is een wettelijke verplichting. In het kader van het inkoopverbeterplan is deze taak inmiddels centraal belegd bij inkoop zodat uitvoering gegeven kan worden aan de door de accountant geconstateerde onvolkomenheden (dossiers bleken incompleet of in het geheel niet aanwezig);
5. Door de toename van het aantal contracten (vooral binnen sociaal domein) is extra capaciteit noodzakelijk voor het beheer ervan.

Tot slot, een professionele inkoopfunctie helpt de gemeente:

- Doelstellingen te realiseren:
 - via de relaties die met leveranciers worden aangegaan;
 - via de prestaties die de leveranciers aan of namens de gemeente leveren;
- De juiste balans te vinden tussen doelmatigheid, rechtmatigheid en economische doelstellingen voor de regio;
- Onrechtmatigheid te voorkomen (onrechtmatigheid straalt af op de gehele organisatie);
- Bij het vervullen van haar publiek-maatschappelijke taak, ethiek en integriteit zijn daarbij belangrijk.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
1 fte Inkoopadviseur	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
0,2 fte uitbreiding Medewerker inkoop en contractbeheer	-12.200	-12.200	-12.200	-12.200

Licentiekosten zaaksysteem (€ 50.000 structureel)

Dit betreft de kosten die de leverancier van ons zaaksysteem ons voor het gebruik jaarlijks in rekening brengt. De afgelopen jaren werd dit betaald vanuit het Programma Verbetering Dienstverlening, maar dit betrof incidenteel budget.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
Licentiekosten zaaksysteem	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000

Beheer Enterprise Service bus (ESB) (€ 24.000 structureel)

De ESB vertaalt de informatie van de landelijke voorzieningen naar onze eigen ICT-systemen. Het gebruik van de landelijke voorzieningen door onze ICT-systemen is een wettelijke verplichting. Daarnaast is dit een dermate specifiek en complex kennisgebied, dat wij niet in staat zijn deze deskundigheid intern op te bouwen en te onderhouden.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
Beheer ESB	-24.000	-24.000	-24.000	-24.000

Aanbesteding ICT-beheer Transitiekosten (risico)

De aanbesteding van ons technisch- en werkplekbeheer ICT kan betekenen dat we een andere leverancier krijgen. Dit betekent dat er een kans / risico bestaat op extra eenmalige kosten als gevolg van deze wijziging.

De jaarlijkse kosten voor het technisch- en werkplekbeheer ICT zullen in het nieuwe contract toenemen als gevolg van aanvullende eisen. Deze eisen zijn ondermeer gestoeld op het gebied van een hogere informatieveiligheid, nieuwe wetgeving, marktontwikkelingen en een verhoging van de dienstverlening aan de samenleving. Daarnaast willen we in het nieuwe contract ook flexibele ruimte houden om tussentijdse wijzigingen in de basisinrichting door te voeren.

0,3 fte Pas van Dronten (€ 47.500 structureel)

In september 2016 lanceerde de gemeente Dronten de Pas van Dronten. Met de Pas van Dronten kunnen inwoners voordelig leuke dingen doen, sporten, winkelen of een dagje uit. Sinds de lancering van de Pas van Dronten is het aantal producten op de pas uitgebreid (o.a. toegankelijkheidsbijdrage, mantelzorg compliment en kerstgeschenk ambtenaren als tegoed). De scope van de Pas van Dronten is hiermee veel breder geworden dan alleen het armoedebeleid. De kosten van de algemene uitvoering van de Pas van Dronten drukken nu nog grotendeels op de personeelskosten van team Samenleving en begroting van het armoedebeleid (beleidsplan 2015-2018). Om de Pas van Dronten nu en naar de toekomst toe goed te blijven positioneren en er nog meer voordeel voor de gemeente en zijn inwoners uit te halen (bijvoorbeeld Pas van Dronten inzetten voor collectief vervoer, inzet Pas van Dronten voor Vitale centra) is het gewenst om structureel een coördinator aan te stellen.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
0,3 fte Coördinator Pas van Dronten	-26.000	-26.000	-26.000	-26.000
Licentiekosten	-21.500	-21.500	-21.500	-21.500

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Maartcirculaire 2018

Het kabinet Rutte III staat voor een aantal urgente maatschappelijke opgaven met een wederzijdse afhankelijkheid tussen de verschillende overheidslagen. De vervlechting tussen die opgaven vraagt om samenwerking.

Op 14 februari 2018 hebben het kabinet, VNG, IPO en Unie van Waterschappen een InterBestuurlijk Programma (IBP) afgesproken, genaamd "Samen meer bereiken". Hierbij hebben alle overheden afgesproken dat zij zich zullen inzetten voor de maatschappelijke opgaven. De rijksoverheid heeft hiervoor accres en andere middelen (IU/DU, enveloppen) beschikbaar gesteld in het gemeentefonds.

Het Rijk en de VNG hebben daarnaast overeenstemming bereikt over de door gemeenten ervaren tekorten in het sociaal domein. Het gaat om de volgende vier punten:

- A. Een voorziening voor de door gemeenten ervaren knelpunten;
- B. Procesafspraken onderzoek overgang middelen jeugd naar algemene uitkering;
- C. Objectivering BUIG;
- D. Geen open einde regelingen voor gemeenten bij uitwerking maatregelen regeerakkoord.

Bovenstaande punten worden als opgelost beschouwd en er kan met een schone lei worden begonnen aan het IBP. De discussie over de door gemeenten ervaren financiële problematiek in het sociaal domein is afgerond en is een streep onder het verleden gezet. Met de door de gemeenten ervaren financiële problematiek wordt bedoeld op: de tekorten sociaal domein, de gebundelde uitkering bijstand, Wsw, kosten beschermingsbewind, de indexering, de nieuwe loonschaal huishoudelijke hulp, het abonnementstarief eigen bijdragen en Veilig Thuis.

In het IBP is afgesproken dat de normeringsmethodiek (dit is "samen de trap op en af") van toepassing blijft. De basis wijzigt wel, van de Netto Gecorrigeerde RijksUitgaven (ad ± € 100 miljard) naar de Netto uitgaven onder het uitgavenplafond (ad ± € 240 miljard). Dat geeft een bredere basis en daarmee een stabielere ontwikkeling van het accres. Het regeerakkoord Rutte III bevat van ± € 14 miljard aan beleidsintensiveringen. Tezamen met een autonome groei van uitgaven en een hogere loon-/prijsontwikkeling leidt dat tot hogere accessen.

De Maartcirculaire 2018 geeft hierdoor voor de gemeente Dronten een positief beeld met betrekking tot de budgettaire ruimte voor de komende jaren. Bij deze positieve financiële uitgangspunten gaat het kabinet er wel vanuit dat gemeenten vanuit eigen middelen een bijdrage zullen leveren en de tekorten in het sociaal domein oplossen. Om hieraan te kunnen voldoen is het voorstel om van de positieve uitkomst gedeeltelijk een stelpost IBP op te nemen voor de investeringen in o.a. het Sociaal Domein.

Via een aparte raadsinformatiebrief wordt u nader geïnformeerd over de uitkomsten van de Maartcirculaire 2018.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
Uitkomst Maartcirculaire 2018	889.000	1.962.000	2.827.000	3.899.000
Stelpost IBP	-1.000.000	-1.500.000	-1.500.000	-2.000.000

0.8 Overige baten en lasten

Stelpost onderuitputting begroting tbv personeel en organisatie

Vanuit de Jaarstukken 2017 zal een analyse worden gemaakt naar de onderuitputting van alle budgetten waar afgelopen 3 jaar een overschot op is gebleken. Indien de overschotten een structureel karakter hebben, ramen we die budgetten af tot een afdoende niveau. Deze ruimte kan mogelijk aangewend worden voor diverse knelpunten en ontwikkelingen op het vlak van personeel en organisatie. Bij de opstelling van de begroting 2019 zal dit worden meegenomen.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
Stelpost onderuitputting begroting tbv personeel en organisatie	250.000	250.000	250.000	250.000

Programma 1. Veiligheid

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Ontwerpprogrammabegroting 2019 Veiligheidsregio Flevoland (structureel € 76.000)

De Veiligheidsregio Flevoland is voor het opstellen van de Ontwerpprogramma-begroting 2019 en meerjarenraming 2020 – 2022 uitgegaan van loon- en prijscompensatie en volumegroei (0,86%). Daarnaast is bij de vaststelling van de Begroting 2018 de afspraak gemaakt om de extra kosten in verband met arbeidshygiëne en hogere uitgaven voor het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) middels een inspanningsverplichting binnen de begroting te realiseren. U wordt in de gelegenheid gesteld uw zienswijzen te geven op deze programmabegroting. Na instemming zal vervolgens het Algemeen Bestuur op 20 juni 2018 de Programmabegroting 2019 en meerjarenraming 2020 – 2022 ter vaststelling aangeboden krijgen.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
Ontwerpprogrammabegroting 2019 e.v.	-76.000	-76.000	-76.000	-76.000

1.2 Openbare orde en veiligheid

1 fte Integraal veiligheidsbeleid (structureel € 80.000, dekking aanwezig)

Landelijke ontwikkelingen laten zien dat ondermijning een steeds groter probleem wordt. In het Integraal Veiligheidsbeleid 2016-2019 is de aanpak van georganiseerde en ondermijnende criminaliteit als één van de prioriteiten benoemd. Onze rechtstaat inclusief de daarbijbehorende structuren wordt aangetast als de onderwereld zich met de bovenwereld vermengt. Criminele samenwerkingsverbanden spelen een rol in lokale delicten als fraude, diefstal, woninginbraak, voertuigcriminaliteit, berovingen en ram- en plofkraken. Enkel zijn doorgegroeid in de georganiseerde criminaliteit (synthetische drugs, hennepsteelt, cocaïne en wapens). Op lokaal niveau uit zich dat in geweld, intimidatie, het zich onaantastbaar wanen van personen en machtsmisbruik. Veelal worden de (grond)rechten van mensen aangetast wat zich bijvoorbeeld uit in gedwongen prostitutie, mensenhandel, witwaspraktijken en arbeidsuitbuiting. Als gemeente moeten we samen met andere (overheids)organisaties de handen ineenslaan om deze fenomenen effectief aan te pakken. Om dit adequaat te kunnen doen, is behoefte aan extra capaciteit op het gebied van openbare orde en veiligheid.

Daarbij komt dat op het gebied van rampen en crises een actualisatie en kwaliteitsslag plaatsvindt en vergen met name de voorbereidingen van de C-evenementen steeds meer capaciteit. Dit komt o.a. door strengere eisen die door de inspectie aan evenementenveiligheid zijn gesteld met als gevolg uitgebreidere procedures met multidisciplinaire adviezen (politie, brandweer en GHOR) en oefeningen voorafgaande aan een evenement. Ook zien we een toename van het aantal bezoekers (ter illustratie: Defqon verwacht in 2018 een bezoekersaantal van 65.000; meer dan 1 1/2 keer de gemeente Dronten. Om aan de ontwikkelingen op beide werkvelden het hoofd te bieden, is behoefte aan formatie van 1 fte.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
1 fte formatie-uitbreiding veiligheid	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
Dekking binnen huidige formatie-overzicht	80.000	80.000	80.000	80.000

Programma 2. Verkeer, vervoer en waterstaat

2.1 Verkeer en vervoer

Brug De Noord - Oeverloper (€ 30.000 incidenteel)

In 2018 wordt gewerkt aan de verdere uitwerking van de Noord-De Helling. De afronding van de centrumring aan de noordzijde van het centrum maakt daarmee een verbinding met de nieuwe as naar het station via de Noord. De brug over de Hanzetocht (tussen Zate en Oeverloper) is een markant punt, maar op dit moment niet onderscheidend. In de herinrichting van de Noord – De Helling is deze brug eruit gelaten, omdat dit specifieke aandacht verdient. Niet zo zeer op verkeerskundig gebied maar vooral als herkenningspunt naar het centrum. Voorgesteld wordt om een apart ontwerp op te maken voor deze brug. Mogelijk kan gedacht worden aan meer verticale elementen of kunst om deze markante positie te benadrukken. Voorgesteld wordt om door middel van een participatieproces te komen tot een ontwerp. Na besluitvorming in de gemeenteraad kan realisatie in 2020 gaan plaatsvinden. Daartoe worden separaat middelen aangevraagd.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
Onderzoeksbudget brug De Noord - Oeverloper	-30.000			

Reconstructie De Oost (€ 44.000 incidenteel)

In het GVVP is dit project in het uitvoeringsprogramma opgenomen. Het betreft de aanleg van fietsstroken in combinatie met snelheidsremmende maatregelen. Vanuit het beheer is geconstateerd dat deze weg in slechtere staat verkeerd en dat deze weg voor 2019 aan onderhoud toe is. Voor de reconstructie zijn de onderhoudsgelden niet toereikend. In het uitvoeringsprogramma van het GVVP is genoemd dat ook een bedrag van € 44.000 benodigd is. Gezien de reactie en de noodzaak om tot uitvoering over te gaan is het verzoek om deze middelen voor de kadernota 2019 aan te vragen.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
Reconstructie De Oost	-44.000			

Calamiteitenroute evenementen Spijkweg (€ 340.000 krediet, structurele kapitaallasten maximaal € 15.697 in jaar 2020)

Er is behoefte aan een volwaardige calamiteitenroute achter het evenementencomplex aan de Oostkant. Om hiertoe te komen wordt momenteel gesproken met de grondeigenaren (RVB, SBB en ZZL).

Na deze uitwerking zal de kostenverdeling ook met de evenementenorganisatoren worden afgestemd voor hun bijdrage. In onderstaande opstelling is nog geen rekening gehouden met deze bijdragen.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
Calamiteitenroute evenementen Spijkweg	-10.000	-15.000	-15.000	-15.000

Programma 3. Economie

3.1 Economische ontwikkeling

Vitale centra Biddinghuizen, Swifterbant, Dronten-Zuid (€ 75.000 incidenteel)

In 2017 heeft de raad de Economische Visie vastgesteld. Momenteel wordt met de diverse stakeholders (o.a. ondernemers en vastgoedeigenaren) gewerkt aan de uitwerking in de vorm van een Retailvisie voor Dronten met actieplannen per centrum om de centra vitaal te houden. Onderdelen van het actieplan die wij nu al voorzien zijn de herinrichting van de openbare ruimte in het winkelcentrum van Biddinghuizen en in het winkelcentrum van Swifterbant.

Alleen voor het actieplan centrum Dronten is nu een budget van € 30.000 op jaarbasis beschikbaar. Ter uitvoering van de actieplannen die nu worden opgesteld zijn budgetten nodig die nu nog niet in de meerjarenbegroting zijn opgenomen.

Voorstel kadernota 2019 Vitale centra (dus met behoud van het budget € 30.000 voor Actieplan Centrum Dronten):

- € 30.000 voor het Actieplan Biddinghuizen;
- € 30.000 voor het Actieplan Swifterbant;
- € 15.000 voor het Actieplan Dronten Zuid.

Hiermee kunnen in 2019 kleine maatregelen worden genomen en met externe partijen de plannen verder worden uitgewerkt zodat voor de kadernota 2020 goed onderbouwde plannen kunnen worden opgesteld en grotere fysieke ingrepen vanaf 2020 kunnen worden uitgevoerd.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
Vitale centra	-75.000			

1,5 fte Acquisiteur en accountmanager (€ 140.000 incidenteel 2019 en 2020)

- Acquisiteur € 100.000 per jaar voor 2019 en 2020;
- Accountmanager/subsidie coördinator € 40.000 voor 2019 en 2020.

Een aantal jaren geleden is besloten om geen actieve acquisitie te plegen, maar hiervoor bestaande netwerken te benutten. Bij de vaststelling van de Sociaal Economische Visie medio 2017 heeft de gemeenteraad extra aandacht gevraagd voor acquisitie en versterking van ons bestaande accountmanagement. In vervolg daarop zijn we gestart met herijking van het relatiebeheer voor het bestaande bedrijfsleven en het maken van een account/acquisitieplan. Daarnaast zal een acquisiteur geworven moeten worden. We hebben destijds afgesproken dat we de formatieve vraag vanaf het begrotingsjaar 2019 mee zullen nemen.

Het geld is bedoeld voor de formatieve kant (inzet acquisiteur en versterking accountmanagement). Voor de acquisiteur vindt de werving in 2018 plaats en zal er in 2020 een evaluatie plaatsvinden en nemen we een besluit over het vervolg. Voor het accountmanagement/subsidie coördinator wordt vooral ingezet op het versterken van het relatiebeheer en in bredere zin actief op zoek gaan naar kansen voor de realisatie van de ruimtelijke en economische projecten in Dronten.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
1 fte Acquisiteur	-100.000	-100.000	p.m.	p.m.
0,5 fte accountmanager en coördinator	-40.000	-40.000	p.m.	p.m.

1 fte beleidsmedewerker Economie, inclusief coördinatie LEADER (€ 80.000 structureel)

Economie en recreatie is al langere tijd een gemeentelijk speerpunt. De ambitie is hoog en dat zal mede geleid op de vastgestelde Sociaal Economische Visie nog jaren zo blijven. Onze manier van werken is er één van interactief en participatief werken met onze doelgroepen, waaronder de verschillende SEA-groepen. Dit is een succesvolle, maar

arbeidsintensieve werkwijze. De werkdruk bij de betrokken medewerkers is structureel te hoog. Daarnaast is er door de organisatiewijziging een andere rol weggelegd voor de teammanager. Vanuit het verleden leverde de teammanager ook een stevige inhoudelijke bijdrage aan dit vakgebied, waaronder de coördinatie van Leader-aanvragen. Nu de teammanager in de nieuwe setting geen inhoud meer voor zijn rekening neemt, moet dit onderdeel formatief worden gecompenseerd. In het verlengde van de gewijzigde rol van de teammanager wordt er gewerkt met een beleidscoördinator. Deze rol ligt bij de senior beleidsmedewerker economische zaken waardoor een deel van de beleidscapaciteit weg valt. Met dit voorstel wordt de huidige inzet op tijdelijke basis omgezet naar een structurele invulling van de genoemde werkzaamheden.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
1 fte Beleidsmedewerker Economie	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000

Werkbudget SEA-groepen Vitale Centra en Vrijtijdseconomie (€ 25.000 structureel)

De nieuwe SEA-groepen komen voort uit de Sociaal Economische Visie zoals die in 2017 door de raad is vastgesteld. In 2018 is de start met deze nieuwe kerngroepen gemaakt. De ondernemersgroepen zijn gevormd en acties worden geformuleerd. Continuering van deze succesvolle formule, ook voor deze twee nieuwe kerngroepen moet gefaciliteerd worden. Dit bedrag zal worden ingezet voor specifieke onderzoeken, organisatie van bijeenkomsten (zoals bijvoorbeeld de Buren-ontmoeten-buren bijeenkomsten voor recreatieondernemers), intensivering van de communicatie. Verder kunnen projecten en initiatieven aangejaagd worden.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
Werkbudget SEA-groepen	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000

Marketing Agrofood en Floriade (€ 50.000 in 2019, 2020 en 2021)

In de Sociaal Economische Visie hebben we Agrofood als één van de speerpunten benoemd. Het gaat dan onder meer om de positionering deze voor Dronten belangrijke sector. Samen met de Dronter ondernemers en kennisinstellingen is een actieplan opgesteld en geborgd via een kerngroep en klankbordgroep. Dit geld is nodig voor marketingactiviteiten (uitbouwen website, digitaal en fysieke marketing, nationale/internationale beursbezoeken, aanjagen initiatieven etc.). Ondersteund door een motie van de gemeenteraad is de lokale werkgroep Floriade begin 2018 van start gegaan. Er is een groslijst van ideeën opgesteld die de komende tijd verder uitgewerkt worden. Het werkbudget is bedoeld om de ideeën te faciliteren/ aan te jagen. De werkgroep heeft dit bedrag de komende 3 jaar beschikbaar om ideeën te faciliteren/ aan te jagen. Verder ligt er hier de koppeling met marketing activiteiten op Agrofood-gebied om een jaarlijks Agrofood-congres te organiseren. Dit congres moet Dronten op Agrofood-gebied op de kaart zetten en wordt tevens ingestoken als een opmaat naar de Floriade. De Floriade is in 2022, de inzet van middelen voor het Floriadejaar zal voor de dan vigerende begroting worden ingeschat. Het zal dan gaan om gebruikmaken van provinciale paviljoen op het Floriade terrein en concrete acties.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
Marketing Agrofood en Floriade	-50.000	-50.000	-50.000	

Realisatie gebiedsagenda (€ 50.000 incidenteel in 2019 en 2020)

We hebben samen met de provincie Flevoland een gebiedsagenda opgesteld. In deze agenda zijn de relevante provinciale programma's met betrekking tot het grondgebied van Dronten in beeld gebracht.

Daarnaast hebben wij twee eigen programma's ingebracht om te bezien of er volgens de methodiek van gebiedsontwikkeling nieuwe stijl eek synergie gevonden kan worden in de verbrede opgaven. De gebiedsagenda wordt samen met onze partners de komende periode verder verdiept.

Het bedrag zal benut worden voor formatieve inzet en het aanjagen en stimuleren van projecten. Voor het begrotingsjaar 2018 is hier door de gemeenteraad € 100.000 beschikbaar gesteld. Voor 2019 en 2020 vragen we jaarlijks € 50.000 om de gezamenlijke ambities waar te kunnen maken.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
Realisatie gebiedsagenda	-50.000	-50.000		

Programma 4. Onderwijs

In programma 4 is geen sprake van voorstellen nieuw beleid.

In 2017 is gestart met bestuurlijk onderwijsoverleg (LEA overleg genoemd) tussen onderwijspartners en de gemeente Dronten. Eventuele financiële consequenties worden meegenomen bij de komende beleidsvoorstellen over dit onderwerp.

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie

In programma 5 is geen sprake van voorstellen nieuw beleid.

Op 22 februari 2018 is door de raad het sportbeleidsplan 2018-2021 vastgesteld.

Daarnaast is er een addendum met betrekking tot de cultuurnota aangenomen op 30 maart 2017. De financiële voorstellen over deze onderwerpen zijn inmiddels aangenomen.

Programma 6. Sociaal Domein

6.4 Begeleide participatie

Tekort Impact werkvoorzieningschap

Impact voert de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit voor de gemeenten Kampen en Dronten via een gemeenschappelijke regeling.

Vanaf 1 januari 2015 maakt het Wsw-budget onderdeel uit van het Participatiebudget. Dit brengt risico's met zich mee, omdat de beschikbare middelen voor mensen met een Wsw-indicatie omlaag gaan.

In de Memorie van Toelichting van de Participatiewet is uitgegaan van een daling met ongeveer € 500 per arbeidsjaar per jaar, van € 25.900 in 2014 tot circa € 22.700 in 2020. Dit levert een negatief subsidieresultaat op.

In de kadernota 2014 is aangegeven dat de uitvoering van de Participatiewet binnen de door het rijk beschikbaar gestelde kaders dient plaats te vinden. Een uitzondering hierop zijn de genoemde exploitatietekorten van het SW-bedrijf Impact.

Impact heeft voor de jaren 2018 tot en met 2021 een Ondernemingsplan inclusief een meerjarenbegroting opgesteld. Met dit plan wil Impact zich verder professionaliseren om zo de gemeenten nog beter te kunnen faciliteren bij haar re-integratietaken. Deze professionalisering moet ook leiden tot een groei in het bedrijfsresultaat.

Met het bedrijfsresultaat dat Impact realiseert compenseert het gedeeltelijk het negatieve subsidieresultaat. Voor het resterende deel geldt dat de deelnemende gemeenten Kampen en Dronten naar rato bijdragen aan een exploitatietekort. Dronten draagt 25% van de tekorten van Impact. Bij de meerjarenbegroting in het plan moeten nog de volgende kanttekeningen gemaakt worden:

- Bij het opstellen van het Ondernemingsplan was nog onduidelijk in welke mate Impact rekening mocht houden met het Lage Inkomensvoordeel. In het plan is rekening gehouden met een bedrag van € 25.000. In maart 2018 gaf een berekening van het UWV hierover meer duidelijkheid. Bij de jaarrekening 2017 heeft de accountant een bedrag van € 164.000 goedgekeurd. In welke mate het Lage Inkomensvoordeel voor de jaren 2018 tot en met 2021 kan worden meegenomen, moet Impact nog verwerken in de meerjarenbegroting.
- Om de veranderopgave van het Ondernemingsplan te kunnen realiseren heeft Impact een aantal verbeterprojecten opgesteld en verwerkt in een veranderplan. In welke mate deze projecten bijdragen aan een hoger bedrijfsresultaat van Impact en dus een lagere gemeentelijke bijdrage is nog onvoldoende duidelijk en is nog niet meegenomen in de meerjarenbegroting.

Voorgesteld wordt om voor komende jaren uit te gaan van eenzelfde bijdrage in het exploitatietekort als in 2017 zijnde 160.000. Het verschil met de meerjarenbegroting van Impact wordt als risico meegenomen in de programmabegroting 2019.

Veranderplan Impact 2018-2021; incidentele bijdrage Dronten

Om de veranderopgave van het Ondernemingsplan te kunnen realiseren heeft Impact een 8-tal verbeterprojecten opgesteld. Het benodigde budget hiervoor heeft Impact in een begroting verdeeld over een periode van vier jaar. De verwachting is dat dit veranderplan inclusief begroting in juni door het bestuur van het werkvoorzieningschap kan worden vastgesteld.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
Ondernemingsplan Impact	-160.000	-160.000	-160.000	-160.000
Veranderplan Impact	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Financiële ontwikkelingen Sociaal Domein

Voor de uitvoering van het Sociaal Domein in 2017 en 2018 vormen het vigerende beleidsplan en de in 2016 vastgestelde Actualisatie het uitgangspunt.

Voor de jaren 2019 en verder zal de evaluatie Transitie sociaal domein en het op te stellen nieuwe beleidsplan de kaders geven voor de uitvoering.

Over het verloop van de financiële ontwikkelingen in het Sociaal Domein is de raad meegenomen in de Voortgangsrapportage 2017, Slotrapportage 2017 en de Programmabegroting 2018. Daarnaast is er over het 1e halfjaar 2017 een bestuurlijke rapportage Sociaal Domein opgesteld, waarin de oplopende tekorten en risico's zijn toegelicht.

Op basis van het huidige inzicht zien we, analoog aan het landelijk beeld, dat ook in Dronten vanaf eind 2016 de uitgaven sterk zijn gestegen: van een overschot van ruim € 1,4 miljoen in 2016 naar een tekort van circa € 3 miljoen in de Jaarstukken 2017. Bij het vaststellen van de actualisatie Sociaal Domein in 2016 zijn verplichtingen vastgelegd voor 2017 en 2018 gedekt uit de bestemmingsreserve sociaal domein. De bestemmingsreserve is echter niet meer toereikend om het tekort in 2017 te kunnen afdekken. Ook voor 2018 zitten er niet meer voldoende middelen in de bestemmingsreserve om het tekort te dekken.

Ook constateerden we dat het geen tijdelijk tekort is, maar een structureel tekort.

Oorzaken zijn:

- -Fors hogere uitgaven Jeugdhulp, mede veroorzaakt door een toename van de vraag naar jeugdhulp van 20% en de duurdere residentiële zorg (overschrijding 2017 bedraagt circa € 2,8 miljoen);
- -Daling van het positieve saldo Wmo van € 2,7 miljoen in 2016 naar € 0,8 miljoen door hogere uitgaven (stijging gebruik, stijging tarieven, investeringen in preventieve maatregelen en algemene voorzieningen) en een daling van de eigen bijdragen;
- -Besluit om de uitgaven voor re-integratie tijdens de eerste beleidsperiode niet terug te brengen en de overschrijdingen in 2017 en 2018 te blijven bekostigen uit de bestemmingsreserve. Het tekort bedraagt circa € 0,3 miljoen.

Voorstel voor financieel scenario 2019-2022

Om binnen de komende collegeperiode het structurele tekort Sociaal Domein terug te brengen, stellen we in deze kadernota 2019 voor om binnen het Sociaal Domein maatregelen te treffen om in de periode 2019-2022 kosten terug te dringen en het overblijvend tekort uit de aanwezige begrotingsruimte te dekken.

Op basis van de evaluatie Transitie Sociaal domein heeft Berenschot gekeken hoe in Dronten kosten te besparen en daarnaast te investeren in de maatschappelijke agenda.

Uitgangspunt hierbij blijft de menselijke maat en de financiële houdbaarheid.

Berenschot heeft financiële scenario's ontwikkeld waarbij aangegeven wordt welke keuzemogelijkheden er zijn aan maatregelen om de tekorten terug te dringen en welke investeringen daarvoor nodig zijn. Deze scenario's worden u gepresenteerd, waarna we in nadere afstemming met elkaar keuzes maken en de transformatie verder vormgeven (zie ook de eerder verstuurde raadsinformatiebrief met kenmerk U18.005572). De keuze voor de te treffen maatregelen, met de eventuele financiële gevolgen, kunnen dan bij de behandeling van de begroting 2019 in november meegenomen worden in de meerjarenbegroting.

We stellen voor de benodigde investeringen voor deze transformatie te dekken vanuit de extra middelen in het hogere accres gemeentefonds, waarvoor een stelpost IBP in programma 0 is opgenomen. In het regeerakkoord is namelijk de normeringssystematiek voor de uitkering gemeentefonds verbreed en is afgesproken dat de Integratie-uitkering Sociaal Domein (IUSD) met ingang van 2019 wordt overgeheveld naar de algemene

uitkering. Dit betekent een verhoging van het accres, ook in verband met de intensiveringen van het Rijk. In het recent gesloten Interbestuurlijk Programma (IBP) is afgesproken dat met het IBP de discussie over de door gemeenten ervaren tekorten in het Sociaal Domein zijn afgerond en is een streep onder het verleden gezet. Dit betekent dat de tekorten in het Sociaal Domein binnen de ontstane begrotingsruimte conform de maartcirculaire moeten worden afgedekt en een groot deel van het hogere accres nodig is om deze transformatie door te voeren. Dit beeld werd recent ook bevestigd in een landelijke bijeenkomst van de VNG over het IBP.

Voorstel tot dekking tekort 2019-2022

Naast de investeringen in de maatschappelijke transformatie-agenda, zullen we voorstellen om vanuit een (nog) te vormen bestemmingsreserve de tekorten Sociaal Domein in 2019 en 2020 te dekken. Deze bestemmingsreserve zal worden gevoed uit het positieve jaarrekeningresultaat 2017 en bedraagt € 5 miljoen.

Het resterende structurele tekort zal vanaf 2021 gedekt worden vanuit de aanwezige begrotingsruimte.

Voor deze kadernota heeft het college één van de scenario's als uitgangspunt gehanteerd om het benodigde budget in te kunnen schatten.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
Hogere budgetten SD (mn jeugd)	-2.900.000	-1.900.000	-1.000.000	-800.000
Dekking bestemmingsreserve SD	2.900.000	1.900.000		

Voor de jaren 2019 e. v. zal de evaluatie van de transitie Sociaal Domein en het op te stellen nieuwe strategisch beleidsplan sociaal domein de kaders geven voor de verdere uitvoering. Het doel is u in oktober het strategisch beleidsplan aan te bieden, zodat u het beleidsplan ook kunt meenemen bij de behandeling van de begroting 2019 en verder.

Programma 7. Volksgezondheid en milieu

7.4 Milieubeheer

Ontwerpbegroting 2019 Omgevingsdienst Flevoland (OFGV) (€ 26.000 structureel)

De omschrijving van het basistakenpakket in de wet VTH is van invloed op de taken die deelnemende partijen door de OFGV laten uitvoeren volgens de kostprijsystematiek (KPS). Het begrotingstotaal in 2019 wordt verhoogd met loon- en prijsindexatie. Aanvullend voert de OFGV met ingang van 2017 asbesttaken voor de gemeente Dronten uit.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
Basis voor de geïndexeerde begroting 2019 is de begroting 2018 met volledig doorgevoerde kostprijsystematiek.	-26.000	-26.000	-26.000	-26.000

Programma 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

1 fte Medewerker (junior) juridisch Grondzaken (€ 80.000 structureel)

De senior juridisch (beleids)medewerker heeft onvoldoende mogelijkheden om een aantal werkzaamheden van zich af te organiseren. Het niveauverschil tussen deze functie en de eerstvolgende (administratief medewerker) is te groot. Gelet op de continue druk vanuit o.a. de projecten (woningbouw en bedrijfskavels) knelt de werkvoorraad al geruime tijd. Er wordt al langere tijd een externe juridische medewerker ingehuurd om de werkvoorraad beheersbaar te houden, ons onderliggende instrumentarium (basisovereenkomsten e.d.) actueel te houden en deel te nemen aan de onderhandelingen met ontwikkelende partijen. Gelet op onze ruimtelijke ambitie en de juridische risico's die we als gemeente lopen is het opportuun om deze functie structureel in te vullen.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
1 fte Medewerker (junior) juridisch Grondzaken	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
Dekking Grondexploitatie	80.000	80.000	80.000	80.000

8.3 Wonen en bouwen

Formatieuitbreiding beleidsmedewerker (junior) wonen (€ 53.333 structureel)

Onze ruimtelijke ambitie heeft al langere tijd ook gevolgen voor het taakonderdeel wonen. Met de huidige formatie zijn we onvoldoende in staat om slagen te maken in bijvoorbeeld de uitvoeringsagenda van de Woonvisie. De afgelopen jaren investeerden we daarnaast stevig in het proces en de inhoud van de prestatieafspraken met OFW. Ook aan die prestatieafspraken is een uitvoeringsagenda gekoppeld. Beide uitvoeringsagenda's zijn structureel van aard en zullen steeds worden bijgesteld. De aard van de werkzaamheden lenen zich uitstekend voor een invulling op junior niveau.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
0,67 fte formatieuitbreiding beleidsmedewerker (junior) wonen	-53.333	-53.333	-53.333	-53.333

Bijlage 1 Financiële effecten per programma/taakveld

Kadernota 2019 - Ambities en wensen			2019	2020	2021	2022	Categorie	Collegelid	Team
Programma 0			2019	2020	2021	2022	Categorie	Collegelid	Team
0.4	S	Welkom nieuwe inwoners	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	C1	A.B.L. de Jonge	Bedrijfsvoering
0.4	S	0,35 fte Ondersteuning citymarketing SEA-groep Wervingskracht	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	C1	A.B.L. de Jonge	Bedrijfsvoering
0.4	S	1 fte formatieuitbreiding Inkoopadviseur	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000	C1	A. van Amerongen	Bedrijfsvoering
0.4	S	0,2 fte formatieuitbreiding Inkoop- en contractbeheerder	-12.200	-12.200	-12.200	-12.200	C1	A. van Amerongen	Bedrijfsvoering
0.4	S	Licentiekosten zaaksysteem	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000	C1	A. van Amerongen	Bedrijfsvoering
0.4	S	Beheer Enterprise Service Bus (= ESB)	-24.000	-24.000	-24.000	-24.000	B2	A. van Amerongen	Bedrijfsvoering
0.4	S	Financiële effecten aanbesteding ICT-beheer (technisch- en werkplekbeheer)	0	0	0	0	C1	A. van Amerongen	Bedrijfsvoering
0.4	I	Financiële effecten aanbesteding ICT-beheer (transitiekosten)	0	0	0	0	C1	A. van Amerongen	Bedrijfsvoering
0.4	S	0,3 fte Pas van Dronten	-26.000	-26.000	-26.000	-26.000	C1	A. van Amerongen	Bedrijfsvoering
0.4	S	Licentiekosten Pas van Dronten	-21.500	-21.500	-21.500	-21.500	C1	A. van Amerongen	Bedrijfsvoering
0.7	S	Uitkomst Maartcirculaire 2018	889.000	1.962.000	2.827.000	3.899.000	C1	A. van Amerongen	Bedrijfsvoering
0.7	S	Stelpost IBP	-1.000.000	-1.500.000	-1.500.000	-2.000.000	C1	A. van Amerongen	Bedrijfsvoering
0.8	S	Stelpost afoming Begroting	250.000	250.000	250.000	250.000	C1	A. van Amerongen	Bedrijfsvoering
		Subtotaal Programma 0	-119.700	453.300	1.318.300	1.890.300			
Programma 1			2019	2020	2021	2022	Categorie	Collegelid	Team
1.1	S	Financiële effecten ontwerpprogrammabegroting 2019-2022 VRF	-76.000	-76.000	-76.000	-76.000	C2	A.B.L. de Jonge	VHV
1.2	S	1 fte Integrale veiligheid	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000	C1	A.B.L. de Jonge	VHV
1.2	S	Dekking vanuit huidige formatie	80.000	80.000	80.000	80.000	C1	A.B.L. de Jonge	VHV
		Subtotaal Programma 1	-76.000	-76.000	-76.000	-76.000			
Programma 2			2019	2020	2021	2022	Categorie	Collegelid	Team
2.1	I	Onderzoeksbudget brug De Noord-De Oeverloper	-30.000	0	0	0	A2	P. van Bergen	Gebiedsontwikkeling

Kadernota 2019 - Ambities en wensen			2019	2020	2021	2022	Categorie	Collegelid	Team
2.1	I	Onderzoeksbudget Reconstructie De Oost	-44.000	0	0	0	A2	P. van Bergen	Gebiedsontwikkeling
2.1	S	Calamiteitenroute evenementen Spijkweg	-10.000	-15.000	-15.000	-15.000	A2	P. van Bergen	Gebiedsontwikkeling
		Subtotaal Programma 2	-84.000	-15.000	-15.000	-15.000			
Programma 3			2019	2020	2021	2022	Categorie	Collegelid	Team
3.1	I	Vitale centra Biddinghuizen, Dronten-Zuid en Swifterbant	-75.000	0	0	0	A2	A.B.L. de Jonge	Gebiedsontwikkeling
3.1	I	1 fte Inhuur Acquisiteur	-100.000	-100.000	p.m.	p.m.	C1	A.B.L. de Jonge	Gebiedsontwikkeling
3.1	I	0,5 fte formatieuitbreiding Accountmanager/subsidiecoördinator	-40.000	-40.000	p.m.	p.m.	C1	A.B.L. de Jonge	Gebiedsontwikkeling
3.1	S	1 fte formatieuitbreiding Beleidsmedewerker economie	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000	C1	A.B.L. de Jonge	Gebiedsontwikkeling
3.1	S	Werkbudget voor vrijetijdseconomie	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	A2	A.B.L. de Jonge	Gebiedsontwikkeling
3.1	I	Werkbudget voor marketingdoeleinden Agrofood en Floriade	-50.000	-50.000	-50.000	0	A2	A.B.L. de Jonge	Gebiedsontwikkeling
3.1	I	Tijdelijke inhuur voor aanjagen/stimuleren van projecten uit gebiedsagenda	-50.000	-50.000	0	0	C1	A.B.L. de Jonge	Gebiedsontwikkeling
		Subtotaal Programma 3	-420.000	-345.000	-155.000	-105.000			
Programma 4			2019	2020	2021	2022	Categorie	Collegelid	Team
		Subtotaal Programma 4	0	0	0	0			
Programma 5			2019	2020	2021	2022	Categorie	Collegelid	Team
		Subtotaal Programma 5	0	0	0	0			
Programma 6			2019	2020	2021	2022	Categorie	Collegelid	Team
6.72	S	Tekorten Jeugd, in afwachting van evaluatie Sociaal Domein	-2.900.000	-1.900.000	-1.000.000	-800.000	B2	P. van Bergen	Jeugd
6.4	S	Ondernemingsplan Impact	-160.000	-160.000	-160.000	-160.000	B2	P. van Bergen	Participatie
6.4	I	Veranderplan Impact	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	B2	P. van Bergen	Participatie
		Subtotaal Programma 6	-3.060.000	-2.060.000	-1.160.000	-960.000			
Programma 7			2019	2020	2021	2022	Categorie	Collegelid	Team
7.4	S	Financiële effecten meerjarige ontwerpbegroting 2019-2022 OFGV	-26.000	-26.000	-26.000	-26.000	C2	A.B.L. de Jonge	VHV
		Subtotaal Programma 7	-26.000	-26.000	-26.000	-26.000			

Kadernota 2019 - Ambities en wensen				2019	2020	2021	2022	Categorie	Collegelid	Team
Programma 8				2019	2020	2021	2022	Categorie	Collegelid	Team
8.2	S	1 fte formatieuitbreiding Juridisch ondersteuner Grondexploitatie		-80.000	-80.000	-80.000	-80.000	C1	A. van Amerongen	Gebiedsontwikkeling
8.2	S	Dekking grondexploitatie		80.000	80.000	80.000	80.000	C1	A. van Amerongen	Gebiedsontwikkeling
8.3	S	0,67 fte formatieuitbreiding Beleidsondersteuner uitvoeringsagenda Wonen		-53.333	-53.333	-53.333	-53.333	C1	P. van Bergen	Gebiedsontwikkeling
		Subtotaal Programma 8		-53.333	-53.333	-53.333	-53.333			
Totaal Kadernota 2019 - Ambities en wensen				- 3.839.033	- 2.122.033	- 167.033	654.967			

WENSEN

0.4	S	1 fte Regisseur Dienstverlening en Zaakgericht werken		-80.000	-80.000	-80.000	-80.000	C1	P. van Bergen	Publiekszaken
2.1	S	1 fte formatieuitbreiding Toezichthouder Civiel Techniek		-80.000	-80.000	-80.000	-80.000	C1	A. van Amerongen	Gebiedsontwikkeling
5.7	S	1 fte formatieuitbreiding Specialist groentechnisch beheerder		-80.000	-80.000	-80.000	-80.000	C1	A. van Amerongen	Groen technisch beheer

Tabel Kadernota 2019 - Structureel financieel perspectief 2019-2022

Kadernota 2019	2019	2020	2021	2022
Stand na vaststellen Begroting 2018/ Slotrapportage 2017	-381.811	-937.652	612.111	638.111
Waarvan incidentele lasten	1.170.000	1.647.000	26.000	0
Stand structureel begrotingsresultaat na Slotrapportage 2017	788.189	709.348	638.111	638.111
<u>Vastgestelde raadsbesluiten na Slotrapportage 2017:</u>				
- Amendementen Programmabegroting 2018	104.600	22.866	36.133	126.133
- Klimaatbeleidsplan	-205.000	-205.000	-205.000	-205.000
- Openbare verlichting	475.554	429.818	456.845	456.845
- Sportbeleid 2018-2021	-47.000	-47.000	-47.000	-47.000
- MFG2 Biddinghuizen	-32.693	-12.179	-14.237	-14.237
Waarvan incidentele lasten	150.000	230.000	215.000	125.000
Stand structureel begrotingsresultaat na Slotrapportage 2017 + besluitvorming (Dec 17-Mrt 18)	1.233.650	1.127.853	1.079.852	1.079.852
Kadernota 2019				
<u>A. Beleidsvoornemens</u>				
1. Collegeprogramma 2014-2018	0	0	0	0
2. Nieuw beleid, overig	-234.000	-90.000	-90.000	-40.000
<u>B. Wettelijke verplichtingen</u>				
1. Autonome ontwikkelingen, niet beïnvloedbaar	0	0	0	0
2. Autonome ontwikkelingen, deels beïnvloedbaar, wettelijke verplichtingen opgelegd door overheid	-3.084.000	-2.084.000	-1.184.000	-984.000
<u>C. Bedrijfsvoering</u>				
1. Gemeente Dronten	-419.033	153.967	1.208.967	1.780.967
2. Verbonden partijen (alleen financiële ontwikkelingen)	-102.000	-102.000	-102.000	-102.000
<u>D. Technische wijzigingen</u>	0	0	0	0
Waarvan incidentele lasten	389.000	240.000	50.000	0
Stand structureel begrotingsresultaat na vaststelling Kadernota 2019	-2.216.383	-754.180	962.819	1.734.819
<u>Onttrekking uit (nieuw te vormen) reserve Sociaal Domein (SD)</u>	2.900.000	1.900.000	0	0
Stand na vaststelling kadernota 2019, inclusief onttrekking reserve SD	683.617	1.145.820	962.819	1.734.819

Bijlage 2 Wensen

In deze bijlage zijn een aantal wensen opgenomen. De hieronder beschreven wensen zijn in deze kadernota niet financieel meegenomen. Bij behandeling door de raad zijn bijvoorbeeld ook de ambities uit de coalitieakkoord bekend en deze wensen kunnen dan hierbij worden meegewogen.

1 fte Formatie-uitbreiding regisseur Dienstverlening en zaakgericht werken (€ 80.000 structureel)

De afgelopen jaren is gewerkt vanuit het programma Dienstverlening. Dit programma loopt in 2018 ten einde. Echter, dienstverlening is een thematiek waar we permanent op moeten blijven investeren en door ontwikkelen, ondanks dat het programma (dat de basis heeft gelegd) wordt afgerond. Ditzelfde geldt voor de processen die in het zaakgericht werken worden ondergebracht. Daarom wordt voorgesteld om een regisseur Dienstverlening en zaakgericht werken aan te stellen die op concernniveau in afstemming met de werkorganisatie zorg draagt voor borging en doorontwikkeling. Op deze wijze willen wij onze processen die ten dienste staan van onze interne maar vooral ook externe dienstverlening permanent vorm en inhoud blijven geven en aan te laten sluiten bij de moderne en actuele vormen van dienstverlening.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
1 fte Regisseur Dienstverlening	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000

1 fte Toezichthouder civiel techniek (€ 80.000 structureel)

Binnen het team civieltechnisch- en accommodatiebeheer is reeds lang sprake van een hoge werkdruk. De verwachting is dat dit in de komende periode zal toenemen, met name vanwege de areaal uitbreiding van de gemeente Dronten. Hierdoor zien we onder andere een toename in:

1. Onderhoud en rehabilitaties van wegen;
2. Uitvoering van werkzaamheden voortkomend uit het GVVP;
3. De behoefte aan integrale afstemming van projecten;
4. De gevraagde expertise bij projecten vanuit beheer;
5. Meldingen vanuit burgers en de integrale aanpak hiervoor;
6. Wensen op het gebied van verkeersveiligheid;
7. Toename van aanvragen van vergunningen en meldingen voor de aanleg van kabels en leidingen.

De toename zien we ook terug in de onderhoudskosten die in de laatste 5 jaar bijna verdubbeld zijn. Onze infrastructuur is op een leeftijd waarbij we naast herstraten, ook steeds meer asfalt en klinkers (inclusief fundering) moeten vervangen (rehabilitaties). Met de toename voor de uitvoeringskosten, wordt periodiek rekening gehouden in de beleid en beheerplannen. Echter, de formatie groeit hierin niet mee. We zijn nu op het punt dat hierin uitbreiding noodzakelijk is.

	2007	2012	2017
groot onderhoud wegen	€ 1.300.000	€ 1.800.000	€ 2.000.000
klein onderhoud wegen	€ 220.000	€ 238.000	€ 380.000
bermversteving		€ 65.000	€ 157.000
rehabilitaties			€ 1.400.000
Totaal omzet wegen	€ 1.520.000	€ 2.103.000	€ 3.937.000

Om de toenemende werkzaamheden op te vangen en de gevraagde dienstverlening te kunnen leveren, wordt sinds juni 2017 voor 1,0 fte een toezichthouder civiel techniek ingehuurd. Hiervoor is tijdelijke dekking beschikbaar. Gezien het structurele karakter van de toenemende werkzaamheden, is het noodzakelijk om hiervoor 1,0 fte aan vaste formatie toe te voegen aan het team civieltechnisch- en accommodatiebeheer.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
1 fte Toezichthouder civiel techniek	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000

1 fte Specialist groentechnisch beheer (€ 80.000 structureel)

Bij het team Groentechnisch beheer is een kleine groep mensen werkzaam op kantoor. Zij zijn verantwoordelijk voor het maken van beleid en het voorbereiden van en houden van toezicht op de uitvoering van het beheren en onderhouden van al het openbaar groen in de gemeente.

Met het groeien van de gemeente neemt het areaal aan openbaar groen steeds verder toe. Dit heeft de afgelopen jaren gezorgd voor een toename aan werkzaamheden op kantoor van het team. De areaaluitbreidingen zorgen ervoor dat de begroting voor het beheer en onderhoud van het openbaar groen geleidelijk toeneemt. De formatie groeit hier echter niet in mee. Dit gaat altijd schoksgewijs. Gevolg hiervan is dat de afgelopen jaar de werkdruk op kantoor steeds hoger is komen te liggen. Deze werkdruk wordt nog verhoogd door een toename van het aantal burgerinitiatieven, wat qua begeleiding extra inzet van het team vraagt.

Om de toenemende werkzaamheden op te kunnen vangen en de gevraagde dienstverlening te kunnen leveren is het, gezien het structurele karakter, noodzakelijk om de formatie van het team groentechnisch beheer uit te breiden met 1,0 fte.

Financieel effect per onderwerp	2019	2020	2021	2022
1 fte team Groentechnisch beheer	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000